

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2024
Institution	Vejen Business College
Uddannelse	EUX
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Karina Rolighed Rud
Hold	UVB-Psykologi C-EUX-EF2324

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Ondskab og radikalisering
Forløb 2	Familiens betydning
Forløb 3	Ungdommens udfordringer
Forløb 4	Hjernen – medspiller eller modspiller?

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Ondskab og radikaliserings
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på gruppens betydning for individet med særligt fokus på fordomme, ekstremisme, radikaliserings og ondskab samt vejen ud af ekstreme fællesskaber. Centrale begreber og teorier: socialpsykologi, gruppepsykologiske processer, intra- og intergruppekonflikter, (Sherif: Robbers cave), reduktion af fordomme (Sherif og Allport), kulturmøder, social identitetsteori (Turner/Tajfel), konformitet (Asch), fordomme, stereotyper, ondskabskategorier (Lars Svendsen), moralsk ondskab, Stanford Prison-eksperimentet, diskurser, moralsk frakobling (Bandura), ekstremisme, radikaliserings.
Faglige mål	• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske • Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser • Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag • Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger • Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Kernestof	Socialpsykologi – social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse – kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier – stereotyper, fordomme og diskrimination Udviklingspsykologi – menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur – tilknytning, sårbarhed og resiliens Kognition og læring – psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse

	– perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen Personlighed og identitet – identitet og personlighed – individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping. Psykologisk metode – undersøgelsesmetoder, herunder eksperiment, observation, interview og spørgeskemaundersøgelse samt simpel analyse af data.
Anvendt materiale.	Psykologiske metoder Afsnittene om metoder er brugt i alle forløb. Merete Esmarch: "Tre trin til en psykologisk problemstilling": https://emu.dk/sites/default/files/2021-04/gym_psykologi_Vejen%20hen%20til%20en%20psykologisk%20problestilling.pdf Forskningsmetode for dummies – Lær at arbejde som en rigtig forsker: https://www.youtube.com/watch?v=tzFpOdCVA4A Videnskabsteori og metode: https://psykveje.systime.dk/?id=p5753 Kvalitativ og kvantitativ metode: https://psykveje.systime.dk/?id=c13937 Spørgeskemaundersøgelse: https://psykveje.systime.dk/?id=5758 Korrelationsundersøgelser: https://psykveje.systime.dk/?id=p5757 Eksperiment: https://psykveje.systime.dk/?id=5812 Prospektive længdesnitsundersøgelser: https://psykveje.systime.dk/?id=5760 Etiske retningslinjer: https://psykveje.systime.dk/?id=5765#c13971 Stereotyper, fordomme og diskrimination Stereotyper, fordomme og diskrimination: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=245&loopRedirect=1 Kilderne til vores fordomme: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=246 – hele afsnittet Reduktion af fordomme – kontaktteorien: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=248 Ikke alle kontaktformer er lige gode: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=259 Ekstremisme og radikalisering Ekstremisme og radikalisering: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=250 Faktorer, der øger risikoen for radikalisering: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=264 Faktorer i ekstremistiske miljøer, som intensiverer radikaliseringsen: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=265

Diskurser og moralsk frakobling: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=266>

Vejene ud af ekstremisme: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=251>

Hjælpen udefra: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=267>

"Til sidst havde vi kun volden til fælles": <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=266>

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/radikale-islamistiske-grupper-giver-unge-maend-folelsen-af-kontrol>

Forenet med fjenden – hadet mellem Brøndby og FCK:

<https://www.youtube.com/watch?v=bR6YMdd7-e8>

Hvordan og hvorfor blev Kasper radikaliseret?

<https://www.facebook.com/DRNyheder/videos/197879991573912>

Ondskab

Menneskets skyggesider: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=244>

Ondskab: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=253>

Ondskabskategorier: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=273>

Fire former for moralsk ondskab: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=274>

Udadreagerende adfærd: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=268>

Årsager til udadreagerende adfærd: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=269>

Socialpsykologi og grupper

Ole Schultz Larsen: "Psykologiens veje":

Socialpsykologi: <https://psykveje.systime.dk/?id=p5500>

Hvad er en gruppe: <https://psykveje.systime.dk/?id=5536#c12438>

Gruppepres: <https://psykveje.systime.dk/?id=p5535>

Sherif: Robbers Cave: <https://psykveje.systime.dk/?id=c13135>

Social identitetsteori: <https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=181&loopRedirect=1>

Stanford Prison-eksperimentet: <https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=144>.

Gør du som alle andre? Aschs konformitetsforsøg: <https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=p136>

Supplerende stof:

	"Hjernevask – hvornår vil du skade et andet menneske?", DR Zimbardo: "A study of evil", https://www.youtube.com/watch?v=5phRpcDyouA
Arbejdsfor- mer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, skriftligt arbejde, individuelt arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 2	Familiens betydning
Forløbets indhold og fokus	Vi har haft fokus på det barnets udvikling og livet i familien, herunder betydningen af arv, miljø, personlighed og kultur. Centrale begreber og teorier: Udvikling, tilknytning til omsorgspersoner (Bowlby), sårbarhed og resiliens, omsorgssvigt, social arv, risiko- og resiliensfaktorer. Fokus på at kunne skelne mellem god og dårlig udvikling/omsorg, og hvorfor nogle børn bliver mønsterbrydere. Desuden fokus på personlighedens betydning i forhold resiliens og coping samt forskellige familie- og opdragelsesformer i senmoderniteten (Baumrinds opdragelsesstile), personlighed (Big five), værdier, neuropsykologi.
Faglige mål	Faglige mål • Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske • Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser • Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag • Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger • Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger
Kernestof	Udviklingspsykologi – menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur – tilknytning, sårbarhed og resiliens Personlighed og identitet – identitet og personlighed – individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping. Kognition og læring

	– perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen Psykologisk metode – undersøgelsesmetoder, herunder eksperiment, observation, interview og spørgeskemaundersøgelse samt simpel analyse af data.
Anvendt materiale.	Udvikling, omsorg og omsorgssvigt: Hvad er udvikling psykologisk set: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=160 De nære relationer i barndommen: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=162 Tilknytning: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=173 Tilknytningsforstyrrelse og omsorgssvigt: https://psykveje.systime.dk/?id=5098&L=0dog Bowlby og tilknytning: https://psykveje.systime.dk/?id=p5043 Separationsreaktioner: https://psykveje.systime.dk/?id=p5133 Arv og miljø: https://psykveje.systime.dk/?id=4789 Omsorgssvigt: https://psykveje.systime.dk/?id=p5129 Børns reaktioner på omsorgssvigt: https://psykveje.systime.dk/?id=p5128 Risiko og resiliens: https://psykveje.systime.dk/?id=p5123 Epigenetik: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=172 "Mød dit urmenneske – forældre og børn" "Min barndom i helvede" https://filmcentralen.dk/alle/film/min-barndom-i-helvede "Genetic me" Personlighed og værdier: Charlotte Tieka Jensen og Katrine Quorning: "Undersøgelser i Psykologi": Hvordan er din personlighed: https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=p160 Hvilke værdier er vigtige for dig?: https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=p161 Opdragelse: Opdragelsesidealer: https://psykveje.systime.dk/?id=5189 Barnet i den senmoderne familie: https://psykveje.systime.dk/?id=p5187 Baumrinds fire opdragelsesstile: https://psykveje.systime.dk/?id=p5188 "Den perfekte opdragelse", TV2

	Supplerende stof: Jimmy fortæller om sin barndom i Go' aften Danmark: https://www.facebook.com/go.tv2.dk/videos/jimmy-fort%C3%A6ller-om-en-jul-de-f%C3%A6rreste-af-os-heldigvis-har-oplevet/1028227171014195/
Arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, skriftligt arbejde, individuelt arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 3	Ungdommens udfordringer
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har omhandlet ungdommen som livsperiode knyttet til senmoderniteten og konkurrencestaten. Centrale begreber og teorier: identitetsdannelse, selvet som refleksivt projekt, narrativer (Giddens), arenaer, identitetsskabelse og sociale medier, konkurrencestaten, trivsel, stress, personlighed og coping. Supplerende stof i form af arbejds- og erhvervsrelaterede perspektiver.
Faglige mål	• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske • Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser • Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag • Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger • Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden • Demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Kernestof	Socialpsykologi – social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse – kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier – stereotyper, fordomme og diskrimination Udviklingspsykologi

	– menneskets udvikling, herunder betydning af arv, miljø, køn og kultur Kognition og læring – perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen Personlighed og identitet – identitet og personlighed – individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping.
Anvendt materiale.	Magnus Riisager: "PsykC": Ungdommen som livsperiode: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=210 Giddens om identitetsprojektet i det senmoderne samfund: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=217 Arenaer og selvet som refleksivt projekt https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=218 Narrativer og historier om os selv: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=219 Identitetsskabelse og sociale medier: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=224 Flemming Ravn og Troels Wolf: "Fra celle til selfie": Mediesocialisering, s. 120-123 Ole Schultz Larsen: "Psykologiens veje" Unge i konkurrencestaten: https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5414 Stress: https://psykveje.systime.dk/?id=p5559 Akut og kronisk stress: https://psykveje.systime.dk/?id=p5574 Ydre faktorer, indre faktorer https://psykveje.systime.dk/?id=p5573 Coping: https://psykveje.systime.dk/?id=p5806 "Preset ungdom", TV2, 2023 "Jeg troede jeg var lavet af jern" (uddrag): Kristeligt dagblad, 2007. Psykologer: folk får stress af deres arbejde: Anders Westh, 12. juni 2017 (uddrag).
Arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, skriftligt arbejde, individuelt arbejde.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 4	Hjernen – medspiller eller modspiller
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på hjernen som medspiller og modspiller i relation til læring, opmærksomhed, perception, motivation, hukommelse og markedsføring. Centrale begreber og teorier: menneskets informationsprocesser, perception, opmærksomhed, hukommelse (hvordan fungerer vores hukommelse, Ebbinghaus' og Bartletts' hukommelsesforskning), genkaldelse (Godden og Baddeleys dykkerekspériment), falske minder, neuromarketing, læringsteori (Vygotsky og Bandura), tavs og sproglig viden, motivationsteori (Deci/Ryans selvbestemmelsesteori) samt læring i et kulturelt perspektiv. Supplerende stof i form af arbejds- og erhvervsrelaterede perspektiver.
Faglige mål	• Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske • Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser • Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag • Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger • Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdags-psykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden • Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger
Kernestof	Socialpsykologi – social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse Kognition og læring – psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse – perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen Personlighed og identitet – identitet og personlighed

	Psykologisk metode – undersøgelsesmetoder, herunder eksperiment, observation, interview og spørgeske- maundersøgelse samt simpel analyse af data.
Anvendt materiale.	Ole Schultz Larsen: "Psykologiens veje": https://www.dr.dk/drtv/program/saadan-bliver-du-verdens-bedste_83396 Kognitiv psykologi: https://psykveje.systime.dk/?id=p5192 Studiet af menneskets informationsprocesser: https://psykveje.systime.dk/?id=5239 Opmærksomhed: https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5238 Perception: https://psykveje.systime.dk/?id=p5237 Hukommelse: https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5236 Ebbinghaus' forsøg om hukommelse og glemsel: https://psykveje.systime.dk/?id=c13978 Bartletts hukommelsesforskning: https://psykveje.systime.dk/?id=c11589 Genkaldelse – Godden og Baddeleys dykkerekspirement: https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5236#c11548 Kan vi stole på det, vi husker: https://psykveje.systime.dk/?id=c11549 «Hjernevask – kan du stole på din hukommelse?»: https://www.dr.dk/drtv/episode/hjernevask_-kan-du-stole-paa-din-hukommelse_49032 Cecilie Cronwald: «Minder som ikke er minder», Weekendavisen, 2015 Tavs og sproglig viden: https://psykveje.systime.dk/?id=5295 Banduras sociale indlæringsteori, Deci og Ryans selvbestemmelsesteori: https://psykveje.systime.dk/?id=p5729 Selvbestemmelsesteorien: https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=196 Vygotskys socialkonstruktivistiske læringsteori: https://psykveje.systime.dk/?id=p5291&L=0&q=p5291 9.Z mod Kina, afsnit 2, DR, 2012 Jørgen Ullerup: Kan børn bestikkes til at lære?" Supplerende stof:

	TED-talk om Neuromarketing - Is There a Buy Button Inside the Brain: Patrick Renvoise at TEDxBend: https://www.youtube.com/watch?v=_rKceOe-Jr0 “Sådan bliver du verdens bedste”: https://www.dr.dk/drtv/program/saadan-bliver-du-verdens-bedste_83396 Neuromarketing: https://markedskommunikation.systime.dk/?id=1082
Arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, skriftligt arbejde, individuelt arbejde.